

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 483/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. augusta 2014 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 372/2014, sp. zn. Rvp 373/2014, sp. zn. Rvp 374/2014, sp. zn. Rvp 375/2014, sp. zn. Rvp 376/2014, sp. zn. Rvp 377/2014, sp. zn. Rvp 378/2014, sp. zn. Rvp 379/2014, sp. zn. Rvp 380/2014, sp. zn. Rvp 381/2014, sp. zn. Rvp 382/2014, sp. zn. Rvp 383/2014, sp. zn. Rvp 384/2014, sp. zn. Rvp 385/2014, sp. zn. Rvp 386/2014, sp. zn. Rvp 387/2014, sp. zn. Rvp 388/2014, sp. zn. Rvp 389/2014, sp. zn. Rvp 390/2014, sp. zn. Rvp 391/2014, sp. zn. Rvp 392/2014, sp. zn. Rvp 393/2014, sp. zn. Rvp 394/2014, sp. zn. Rvp 395/2014, sp. zn. Rvp 396/2014, sp. zn. Rvp 397/2014, sp. zn. Rvp 398/2014, sp. zn. Rvp 399/2014, sp. zn. Rvp 400/2014, sp. zn. Rvp 401/2014, sp. zn. Rvp 402/2014, sp. zn. Rvp 403/2014, sp. zn. Rvp 404/2014, sp. zn. Rvp 405/2014, sp. zn. Rvp 406/2014, sp. zn. Rvp 407/2014, sp. zn. Rvp 408/2014, sp. zn. Rvp 409/2014, sp. zn. Rvp 410/2014, sp. zn. Rvp 411/2014, sp. zn. Rvp 412/2014, sp. zn. Rvp 413/2014, sp. zn. Rvp 414/2014, sp. zn. Rvp 415/2014, sp. zn. Rvp 416/2014 a sp. zn. Rvp 417/2014 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Co 586/2013 z 30. októbra 2013 (Rvp 372/2014), sp. zn. 3 Co 585/2013 z 30. októbra 2013 (Rvp 373/2014), sp. zn. 8 Co 135/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 374/2014), sp. zn.

8 Co 25/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 375/2014), sp. zn. 8 Co 26/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 376/2014), sp. zn. 9 Co 603/2013 z 29. októbra 2013 (Rvp 377/2014), sp. zn. 2 Co 240/2013 z 31. mája 2013 (Rvp 378/2014), sp. zn. 9 Co 300/2013 z 26. júla 2013 (Rvp 379/2014), sp. zn. 9 Co 299/2013 z 26. júla 2013 (Rvp 380/2014), sp. zn. 8 Co 68/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 381/2014), sp. zn. 5 Co 68/2013 z 31. júla 2013 (Rvp 382/2014), sp. zn. 3 Co 588/2013 z 30. októbra 2013 (Rvp 383/2014), sp. zn. 3 Co 587/2013 z 30. októbra 2013 (Rvp 384/2014), sp. zn. 3 Co 582/2013 z 30. októbra 2013 (Rvp 385/2014), sp. zn. 8 Co 150/2013 z 30. apríla 2013 (Rvp 386/2014), sp. zn. 8 Co 148/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 387/2014), sp. zn. 14 Co 147/2013 z 20. augusta 2013 (Rvp 388/2014), sp. zn. 4 Co 118/2013 z 30. augusta 2013 (Rvp 389/2014), sp. zn. 3 Co 584/2013 z 30. októbra 2013 (Rvp 390/2014), sp. zn. 9 Co 602/2013 z 29. októbra 2013 (Rvp 391/2014), sp. zn. 9 Co 601/2013 z 29. októbra 2013 (Rvp 392/2014), sp. zn. 6 Co 467/2013 z 25. septembra 2013 (Rvp 393/2014), sp. zn. 4 Co 94/2013 z 30. mája 2013 (Rvp 394/2014), sp. zn. 8 Co 158/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 395/2014), sp. zn. 9 Co 600/2013 z 29. októbra 2013 (Rvp 396/2014), sp. zn. 9 Co 580/2013 z 29. októbra 2013 (Rvp 397/2014), sp. zn. 5 Co 300/2013 zo 16. mája 2013 (Rvp 398/2014), sp. zn. 4 Co 264/2013 z 30. augusta 2013 (Rvp 399/2014), sp. zn. 8 Co 300/2013 z 30. mája 2013 (Rvp 400/2014), sp. zn. 6 Co 468/2013 z 25. septembra 2013 (Rvp 401/2014), sp. zn. 8 Co 451/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 402/2014), sp. zn. 8 Co 452/2013 zo 17. septembra 2013 (Rvp 403/2014), sp. zn. 9 Co 452/2013 z 30. septembra 2013 (Rvp 404/2014), sp. zn. 5 Co 94/2013 z 31. júla 2013 (Rvp 405/2014), sp. zn. 3 Co 299/2013 z 31. mája 2013 (Rvp 406/2014), sp. zn. 4 Co 265/2013 z 30. mája 2013 (Rvp 407/2014), sp. zn. 14 Co 161/2013 z 31. júla 2013 (Rvp 408/2014), sp. zn. 8 Co 28/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 409/2014), sp. zn. 8 Co 94/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 410/2014), sp. zn. 5 Co 134/2013 z 31. júla 2013 (Rvp 411/2014), sp. zn. 8 Co 122/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 412/2014), sp. zn. 8 Co 62/2013 z 27. augusta 2013 (Rvp 413/2014), sp. zn. 14 Co 94/2013 z 20. augusta 2013 (Rvp 414/2014), sp. zn. 5 Co 452/2013 z 28. augusta 2013 (Rvp 415/2014) a sp. zn. 4 Co 414/2013 z 30. septembra 2013 (Rvp 416/2014 a sp. zn. Rvp 417/2014) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 372/2014, sp. zn. Rvp 373/2014, sp. zn. Rvp 374/2014, sp. zn. Rvp 375/2014, sp. zn. Rvp 376/2014, sp. zn. Rvp 377/2014, sp. zn. Rvp 378/2014, sp. zn. Rvp 379/2014, sp. zn. Rvp 380/2014, sp. zn. Rvp 381/2014, sp. zn. Rvp 382/2014, sp. zn. Rvp 383/2014, sp. zn. Rvp 384/2014, sp. zn. Rvp 385/2014, sp. zn. Rvp 386/2014, sp. zn. Rvp 387/2014, sp. zn. Rvp 388/2014, sp. zn. Rvp 389/2014, sp. zn. Rvp 390/2014, sp. zn. Rvp 391/2014, sp. zn. Rvp 392/2014, sp. zn. Rvp 393/2014, sp. zn. Rvp 394/2014, sp. zn. Rvp 395/2014, sp. zn. Rvp 396/2014, sp. zn. Rvp 397/2014, sp. zn. Rvp 398/2014, sp. zn. Rvp 399/2014, sp. zn. Rvp 400/2014, sp. zn. Rvp 401/2014, sp. zn. Rvp 402/2014, sp. zn. Rvp 403/2014, sp. zn. Rvp 404/2014, sp. zn. Rvp 405/2014, sp. zn. Rvp 406/2014, sp. zn. Rvp 407/2014, sp. zn. Rvp 408/2014, sp. zn. Rvp 409/2014, sp. zn. Rvp 410/2014, sp. zn. Rvp 411/2014, sp. zn. Rvp 412/2014, sp. zn. Rvp 413/2014, sp. zn. Rvp 414/2014, sp. zn. Rvp 415/2014, sp. zn. Rvp 416/2014 a sp. zn. Rvp 417/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 483/2014.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 14. januára 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“) vedené pod sp. zn. Rvp 372/2014, sp. zn. Rvp 373/2014, sp. zn. Rvp 374/2014, sp. zn. Rvp 375/2014, sp. zn. Rvp 376/2014, sp. zn. Rvp 377/2014, sp. zn. Rvp 378/2014, sp. zn. Rvp 379/2014, sp. zn. Rvp 380/2014, sp. zn. Rvp 381/2014, sp. zn. Rvp 382/2014, sp. zn. Rvp 383/2014, sp. zn. Rvp 384/2014, sp. zn. Rvp 385/2014, sp. zn. Rvp 386/2014, sp. zn. Rvp 387/2014, sp. zn. Rvp 388/2014, sp. zn. Rvp 389/2014, sp. zn. Rvp 390/2014, sp. zn. Rvp 391/2014, sp. zn. Rvp 392/2014, sp. zn. Rvp 393/2014, sp. zn. Rvp 394/2014, sp. zn. Rvp 395/2014, sp. zn. Rvp 396/2014, sp. zn. Rvp 397/2014, sp. zn.

Rvp 398/2014, sp. zn. Rvp 399/2014, sp. zn. Rvp 400/2014, sp. zn. Rvp 401/2014, sp. zn. Rvp 402/2014, sp. zn. Rvp 403/2014, sp. zn. Rvp 404/2014, sp. zn. Rvp 405/2014, sp. zn. Rvp 406/2014, sp. zn. Rvp 407/2014, sp. zn. Rvp 408/2014, sp. zn. Rvp 409/2014, sp. zn. Rvp 410/2014, sp. zn. Rvp 411/2014, sp. zn. Rvp 412/2014, sp. zn. Rvp 413/2014, sp. zn. Rvp 414/2014, sp. zn. Rvp 415/2014, sp. zn. Rvp 416/2014 a sp. zn. Rvp 417/2014, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v postavení žalobcu v konaniach vedených Okresným súdom Bratislava III a Okresným súdom Pezinok (ďalej len „okresné súdy“), predmetom ktorých je náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresných súdov, ktoré sú teda súčasne súdmi, ktoré sťažovateľke uvedenú škodu a nemajetkovú ujmu spôsobili. Na základe uvedeného sťažovateľka očakávala, že dôjde k vylúčeniu okresných súdov a spory budú prikázané inému vecne príslušnému súdu v obvode krajského súdu.

Na základe skutočností uvedených sťažovateľkou v žalobných návrhoch okresné súdy svojimi uzneseniami špecifikovanými v sťažnostiach (ďalej len „uznesenia okresného súdu“) zaviazali sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za vznesené námietky zaujatosti. Na základe odvolaní podaných sťažovateľkou, podstatou ktorých bolo jej tvrdenie o nepodaní námietky zaujatosti, krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil prvostupňové rozhodnutia ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii uviedla, že napadnutými uzneseniami krajský súd porušil ňou označené práva, keď:

- „a) rozhodol nad rámec zverenej právomoci;*
- b) rozhodol bez návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný;*
- c) svoje rozhodnutie oprel o neexistujúce právne skutočnosti;*

d) svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácie práva...“

Podľa sťažovateľky krajský súd napadnuté uznesenia založil na nesprávnom právnom posúdení návrhov podaných sťažovateľkou ako námietok zaujatosti, hoci tieto podania neboli dostatočne určité a nespĺňali náležitosti námietky zaujatosti upravené v § 15a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Napriek uvedenému okresné súdy aj krajský súd prejavy vôle sťažovateľky obsiahnuté v podaných žalobách vyhodnotili ako námietky zaujatosti.

Sťažovateľka v sťažnosti tiež poukázala na rozhodnutia iných všeobecných súdov, ktoré v skutkovo a právne zhodných veciach rozhodli o zrušení uznesenia súdu prvého stupňa.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami, zruší napadnuté uznesenia krajského súdu a veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 372/2014, sp. zn. Rvp 373/2014, sp. zn. Rvp 374/2014, sp. zn. Rvp 375/2014, sp. zn. Rvp 376/2014, sp. zn. Rvp 377/2014, sp. zn. Rvp 378/2014, sp. zn. Rvp 379/2014, sp. zn. Rvp 380/2014, sp. zn. Rvp 381/2014, sp. zn. Rvp 382/2014, sp. zn. Rvp 383/2014, sp. zn. Rvp 384/2014, sp. zn. Rvp 385/2014, sp. zn. Rvp 386/2014, sp. zn. Rvp 387/2014, sp. zn. Rvp 388/2014, sp. zn. Rvp 389/2014, sp. zn. Rvp 390/2014, sp. zn. Rvp 391/2014, sp. zn. Rvp 392/2014, sp. zn. Rvp 393/2014, sp. zn. Rvp 394/2014, sp. zn. Rvp 395/2014, sp. zn. Rvp 396/2014, sp. zn. Rvp 397/2014, sp. zn. Rvp 398/2014, sp. zn. Rvp 399/2014, sp. zn. Rvp 400/2014, sp. zn. Rvp 401/2014, sp. zn. Rvp 402/2014, sp. zn. Rvp 403/2014, sp. zn.

Rvp 404/2014, sp. zn. Rvp 405/2014, sp. zn. Rvp 406/2014, sp. zn. Rvp 407/2014, sp. zn. Rvp 408/2014, sp. zn. Rvp 409/2014, sp. zn. Rvp 410/2014, sp. zn. Rvp 411/2014, sp. zn. Rvp 412/2014, sp. zn. Rvp 413/2014, sp. zn. Rvp 414/2014, sp. zn. Rvp 415/2014, sp. zn. Rvp 416/2014 a sp. zn. Rvp 417/2014 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorým tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

2.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami (okrem veci vedenej pod sp. zn. Rvp 417/2014)

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 78/03).

Ústavný súd je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Túto ochranu poskytuje aj základným právam účastníkov v konaní o ich veci pred súdmi (všeobecnými) alebo pred inými orgánmi Slovenskej republiky v prípadoch ustanovených zákonom. Tieto práva vyplývajú z ústavnoprocených princípov konania pred uvedenými orgánmi (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a patrí medzi ne aj právo každého na rozhodnutie jeho veci tým sudcom, ktorého určuje zákon.

Sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd napadnutými uzneseniami, ktorými potvrdil uznesenia okresných súdov o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané námietky zaujatosti, *porušil ňou označené práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože ako vyplýva z jej písomných podaní v konaniach pred okresnými súdmi,*

ako aj z odvolaní proti prvostupňovým rozhodnutiam, sťažovateľka námietku zaujatosti nevzniesla.

Okresné sudy svojimi rozhodnutiami uložili sťažovateľke zaplatiť súdny poplatok za námietku zaujatosti v sume 66 € podľa položky č. 17 písm. a) „sadzobníka súdnych poplatkov zákona, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb.“. Proti týmto uzneseniam podala sťažovateľka odvolania, v ktorých poukázala na to, že námietky zaujatosti nepodala, a okrem iného uviedla: „... v úvode svojej žaloby uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 OSP).“ Na základe uvedeného sťažovateľka žiadala zrušiť uznesenia okresného súdu v celom rozsahu.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné sudy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Sťažovateľka svoje sťažnosti založila v podstatnom najmä na skutočnosti, že okresné sudy nesprávne posúdili jej žalobné návrhy, ktorých súčasťou boli aj upovedomenia o skutočnostiach týkajúcich sa toho – ktorého okresného súdu, ktorý má v jej právnych

veciach rozhodovať a súčasne je orgánom, ktorý svojím nesprávnym úradným postupom spôsobil sťažovateľke škodu, pričom jej upovedomenia nemožno posúdiť ako námietky zaujatosti pre nesplnenie náležitostí vyplývajúcich z § 15a OSP.

Podľa § 14 ods. 1 OSP sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15 OSP ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu...

Podľa § 15a ods. 1 OSP účastníci majú právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Odôvodnenia napadnutých uznesení krajského súdu sú podľa názoru ústavného súdu zrozumiteľné a akceptovateľné, krajský súd v napadnutých uzneseniach primerane reagoval na námietky sťažovateľky uvedené v odvolaniach proti uzneseniam okresného súdu. Okresné súdy určili výšku súdneho poplatku podľa položky č. 17a „Sadzobníka súdnych poplatkov“ a tiež vec správne právne posúdili podľa príslušných ustanovení zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Okresné súdy a krajský súd tvrdenia uvádzané sťažovateľkou v odôvodneniach svojich rozhodnutí vyhodnotili tak, že v okolnostiach posudzovaných vecí išlo o námietku zaujatosti, pričom tento postup ústavný súd považuje zákonný a ústavne akceptovateľný, pretože miera interpretácie a aplikácie do úvahy prichádzajúcich ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevybočuje z limitov základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. dohovoru. Skutočnosť, že všeobecné súdy neakceptovali sťažovateľkinu interpretáciu dotknutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ešte sama osebe nezakladá porušenie sťažovateľkou označených práv. Z pohľadu ústavného súdu je podstatné to, či okresné súdy a krajský súd ústavne súladným spôsobom interpretovali a aplikovali na vec vzťahujúce sa ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych poplatkoch.

Takisto nie je žiadny dôvod na prehodnocovanie námietok sťažovateľky, ktoré súvisia s tým, že nemal byť vyrubený súdny poplatok za námietku zaujatosti v tomto konaní, pretože vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sa nevzťahuje na jej zákonnú povinnosť zaplatiť súdny poplatok za vznesenú námietku zaujatosti (m. m. II. 124/2011), na čo poukazoval aj krajský súd v odôvodneniach svojich napadnutých uznesení.

Sťažovateľka v sťažnostiach tiež poukázala aj na rozdielnosť prístupu krajského súdu k rozhodovaniu v obdobných veciach.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoj právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo 6. decembra 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštalácie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštalácia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)]

zveruje práve Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutých uznesení prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné toto rozhodnutie hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že napadnuté uznesenia krajského súdu ako odvolacieho súdu sú ústavne akceptovateľné a ich odôvodnenie je dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. To, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, neznamená, že došlo aj k porušeniu jeho označených práv podľa ústavy a dohovoru. Z týchto dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosti sťažovateľky podľa § 25 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnené (obdobne I. ÚS 446/2013)

Bolo preto už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnosti (napr. návrhom na odklad vykonateľnosti rozhodnutia).

2.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami (okrem veci vedenej pod sp. zn. Rvp 417/2014)

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutých uznesení dospel k záveru, že z ich odôvodnení nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže všeobecné súdy v posudzovanom prípade ústavne konformným spôsobom interpretovali a aplikovali príslušné právne normy.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami a základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažností na ďalšie konanie, v dôsledku čoho pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky aj v tejto ich časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K veci vedenej pod Rvp 417/2014

Podľa § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak ústavný súd v tej istej veci koná.

Prekážka prv začatého konania (litispendencia) bráni tomu, aby na ústavnom súde prebiehali dve konania, prípadne viac konaní v tej istej veci. Totožnosť veci je daná pri zhode predmetu konania, skutkových okolností, z ktorých sa uplatnené právo vyvodzuje,

a identitou účastníkov konania. O prekážku litispendencie nejde, ak chýba čo len jeden z uvedených znakov totožnosti vecí.

Podľa zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľka podáva viaceré takmer identické alebo úplne identické sťažnosti smerujúce proti tomu istému porušiteľovi – krajskému súdu, ktorými napádala totožné uznesenia krajského súdu. V danom prípade ústavný súd zistil, že sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 416/2014 je totožná so sťažnosťou vedenou pod sp. zn. Rvp 417/2014.

Z uvedeného dôvodu bolo potrebné sťažnosť vedenú pod sp. zn. Rvp 417/2014 odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu neprípustnosti vyplývajúceho z § 24 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. augusta 2014